

Overgangsslyd: Erfaringer fra erfarne høreapparatsbrugere

At tilvænne sig nye høreapparater kan være en udfordrende proces, ikke kun for nye brugere, men også for dem, der allerede har erfaring med høreapparater. I artiklen "Overgangsslyd og Erfaringer med Nye Høreapparater" undersøger forfatterne Niels-Henrik M. Hansen, Natascha Sofie Søndergaard og Eva Juul Toldam denne overgangsperiode, som de kalder 'overgangsslyd'.

Begrebet overgangsslyd dækker over den særlige tid, hvor brugere af høreapparater skal vænne sig til den nye lyd, som følger med de nye apparater.

En kompleks tilvænnning

Overgangsslyd beskrives som en periode, hvor høreapparatsbrugere må genforhandle deres relation til omverdenen. Det er ikke bare en teknisk tilpasning til et nyt hjælpemiddel, men en dybdegående mental og social proces. Perioden kan føles dramatisk og sårbar, fordi brugernes forståelse af deres omgivelser og deres egen identitet kan blive udfordret.

Selv erfarne brugere, der har skiftet høreapparater flere gange, oplever denne fase som krævende, fordi den forstyrrer deres daglige kontakt med verden.

Personlige historier fra høreapparatsbrugere

For at forstå overgangsslydens indvirkning bedre, får vi i artiklen indblik i flere personlige historier fra høreapparatsbrugere, som har meget forskellige oplevelser.

Ida er en erfaren bruger af høreapparater. Hun beskriver følelsesmæssige udfordringer i tilvænningsperioden, selv når hun ved, at de nye apparater objektivt giver en bedre lyd. "Så selvom det er positivt, så er det også supersårbart," forklarer hun. Ida oplever en lav frustrationstærskel og føler sig let berørt i denne periode. Det viser, hvordan overgangsslyd ikke kun handler om tilpasning til en ny teknologi, men også om de følelsesmæssige reaktioner, som ændringer i sanseoplevelser kan udløse.

Martin, i 50'erne, fortæller, hvordan han i overgangsperioden skal genlære lyde, som han tidligere har været vant til at høre. Han nævner, at han skal lære fuglesang og lyden af klirrende bestik at kende igen. For ham er tilvænningen en "helt ny oplevelse", selvom han har brugt høreapparater i mange år. Martin ser perioden som en nødvendig fase for at opnå bedre hørelse, selvom det kræver betydelig indsats og energi.

Julie, en yngre høreapparatsbruger i 20'erne, oplever overgangsslyden som en frustrerende og negativ proces. Hun beskriver perioden som "lort" og føler sig overvældet af de konstante lyde og tilpasninger. Selvom hun erkender, at den nye lyd vil være en forbedring på sigt, er hun så påvirket af overgangsslyd, at hun har svært ved at se ud over den. Julies historie understreger, hvordan overgangsslyden kan opleves forskelligt fra person til person, afhængigt af deres mentale og følelsesmæssige tilstand.

Jonas, som også synger, oplever, at lyden i hans nye høreapparater gør hans egen stemme og musikken omkring ham ukendelig. "Det er altid som om, jeg skal lære at synge forfra," siger han. Hans

oplevelse viser, hvordan ændringer i lyd kan påvirke selv grundlæggende opfattelser, som ens egen stemme, hvilket kan være både udfordrende og berigende.

Psykosociale konsekvenser i overgangen

Overgangsllyden er ikke kun en auditiv tilvænning, men også en psykosocial proces. Brugere skal genlære at navigere i deres omgivelser og forstå lyde på ny. Dette kan føre til usikkerhed, frustration og en følelse af at være afskåret fra omverdenen, som det ses i den unge kvinde Najas historie. Hun oplevede, at hun ikke kunne forstå samtaler på en café, hvilket skabte stor stress og følte sig afskåret fra sine sociale interaktioner.

Artiklen konkluderer, at overgangsllyd er en kompleks proces, der påvirker høreapparatsbrugernes mentale og sociale liv. Det er ikke bare en teknisk tilpasning, men en periode, hvor brugernes væren-i-verden er til genforhandling. Overgangsllyden er mærkbar, fordi arbejdet med at vænne sig til det nye lydbillede kræver betydelige mentale og følelsesmæssige ressourcer. Denne forståelse kan føre til større opmærksomhed på behovet for støtte til høreapparatsbrugere, især dem, der oplever længere eller mere udfordrende overgangsperioder.

Det bliver tydeligt, at oplevelsen af overgangsllyd varierer betydeligt mellem brugere. Mens nogle som Martin fokuserer på den fremtidige gevinst ved bedre hørelse, føler andre som Julie sig fanget i nuet og overvældet af den nuværende belastning. For nogle kan tilvænningsperioden være kort, mens det for andre kan være en langvarig og udmattende proces.

OBS!

Teoretiske perspektiver: Fænomenologi og liminalfase

Artiklen anvender fænomenologiske og antropologiske teorier til at forklare overgangsllydens betydning. Filosofen Maurice Merleau-Ponty fremhæver, hvordan vores kropslige oplevelser, herunder sanserne, former vores opfattelse af verden. Når lyden ændres gennem nye høreapparater, påvirker det mere end blot hørelsen; det ændrer også vores måde at være i verden på.

Derudover inddrager artiklen Victor Turners teori om 'liminalfasen' fra antropologien, som beskriver overgangsperioder som tider med usikkerhed og potentiale. I denne fase er den normale struktur midlertidigt sat ud af kraft, og nye muligheder kan opstå. Overgangsllyd ses som en sådan liminalfase, hvor høreapparatsbrugere befinder sig mellem to verdener – den gamle kendte lyd og den nye, fremmede lyd.